

KOMENTARZ ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH W STOSUNKU DO LISTU 10 PAŃSTW CZŁONKOWSKICH UE W SPRAWIE REWIZJI DYREKTYWY RED

Zwykłą czcionką zapisano oryginalny tekst listu państw członkowskich.

Kursywą zapisano komentarze organizacji pozarządowych.

Bioenergia w dyrektywie w sprawie energii odnawialnej

Wspólny dokument złożony przez Bułgarię, Republikę Czeską, Estonię, Finlandię, Francję, Łotwę, Litwę, Polskę, Rumunię i Słowenię

UE znajduje się w środku kryzysu energetycznego, a większość krajów europejskich zмага się z bezpieczeństwem energetycznym i rosnącymi cenami. Jednocześnie bioenergia jest nadal głównym źródłem energii ze źródeł odnawialnych w UE - jej udział wynosi 60%, a jej produkcja w UE jest w większości krajowa. W związku z tym bioenergia stała się niezwykle ważnym źródłem energii, a jej znaczenie wzrosło dopiero w czasie kryzysu energetycznego podczas stopniowego wycofywania rosyjskich paliw kopalnych. Zmierzymy się jeszcze z kilkoma bardzo trudnymi zimami, ale jesteśmy w znacznie lepszej sytuacji z bioenergią niż bez niej, ponieważ w UE bioenergia jest częścią solidnej i starannie zaplanowanej polityki energetycznej, która współgra z jasnymi i ambitnymi regulacjami dotyczącymi sektora LULUCF.

Komentarz organizacji pozarządowych: *Nowelizacja RED stanie się obowiązującym prawem najwcześniej w 2025 roku, pozostawiając kolejne dwie zimy nietknięte przez reformę. Dlatego mylące jest twierdzenie, że ta rewizja RED będzie miała znaczenie dla rozwiązania obecnych problemów z cenami energii i bezpieczeństwem energetycznym.*

Jedynym sposobem na zastąpienie importowanych paliw kopalnych i poprawę naszej odporności jest wykorzystanie wszystkich dostępnych krajowych odnawialnych źródeł energii. Oczywiście musimy uważać, aby nie zwiększać niezrównoważonego wykorzystania jakichkolwiek źródeł energii. Jeśli chodzi jednak o przegląd dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii (RED III), Parlament Europejski zajął stanowisko, w którym ograniczyłby wykorzystanie całej pierwotnej biomasy drzewnej. Oprócz wysokiej jakości drewna okrągłego oznacza to również pozostałości leśne, takie jak drewno z trzebieży, z koron i gałęzie, które stanowią znaczną część biomasy wykorzystywanej do produkcji energii w wielu krajach UE. Dzięki starannym praktykom planowania, pozyskanie wyżej wymienionych zasobów/surowców, może być doskonale pogodzone z uwzględnieniem różnorodności biologicznej i żyzności gleby. Te staranne praktyki znajdują się właśnie w centrum dyrektywy RED II i wniosku dotyczącego dyrektywy RED III.

Komentarz organizacji pozarządowych: *Energia pochodząca z pierwotnej biomasy drzewnej stanowi od 3 do 4 procent całkowitego unijnego miksu energetycznego i jest uzyskiwana z nadmiernych poziomów wycinki, które już teraz degradują ekosystemy leśne pochłaniające dwutlenek węgla w większości krajów UE. Taki poziom udziału biomasy zastąpić można skromnym poziomem oszczędności energii, udawanie, że to źródło energii mogłoby w znaczący sposób zastąpić rosyjski gaz, jest w każdym razie nierealistyczne. Twierdzenie, że Parlament Europejski proponuje wprowadzenie zakazu stosowania bioenergii leśnej ("lepiej z bioenergią niż bez") jest nieprawdziwe. Wniosek Parlamentu zniósłby wsparcie finansowe dla energii pochodzącej ze spalania pierwotnej biomasy drzewnej oraz ograniczyłby i stopniowo zmniejszył ilość energii pochodzącej z tej biomasy, którą państwa członkowskie mogą zaliczyć do celów związanych z energią odnawialną. Innymi słowy, debata nie dotyczy tego, czy UE chce zabronić ludziom spalania drewna, ale tego, czy obywatele UE będą nadal będą świadkami wykorzystywania dziesiątek miliardów z funduszy publicznych do wspierania przedsiębiorstw energetycznych spalających lasy w czasie kryzysu klimatycznego i kryzysu różnorodności biologicznej.*

Stanowisko Parlamentu ograniczyłoby również całą pierwotną biomasę drzewną w sektorze transportu. Byłoby to sprzeczne z wykazem surowców zawartym w załączniku IX część A do dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii, w którym w lit. o) mowa jest w szczególności o frakcjach biomasy odpadów i pozostałości z leśnictwa i przemysłu leśnego, a także o wprowadzaniu w błąd i niepewności prawnej w odniesieniu do przepisów dotyczących zasady kaskadowego wykorzystania drewna, które mają stawić czoła tym samym wyzwaniom.

Ponadto wydaje się, że wniosek Parlamentu Europejskiego oznaczałby, że paliwa z biomasy pierwotnej z biomasy drzewnej nie mogłyby zostać uwzględnione w unijnym systemie handlu uprawnieniami do emisji (ETS), a zatem nie będzie możliwe zadeklarowanie tej biomasy jako odnawialnego źródła energii o 0 emisjach CO₂. Dzięki temu pierwotna biomasa drzewna stanie się większym źródłem emisji CO₂ niż węgiel i spowoduje znaczny wzrost kosztów energii cieplnej, który jest nie do przyjęcia w obecnym i możliwym przyszłym kryzysie cen energii. Zrównoważona biomasa powinna nadal kwalifikować się do współczynnika zerowego poziomu emisji.

Komentarz organizacji pozarządowych: *Chociaż spalanie drewna jest obecnie klasyfikowane jako "odnawialne", a biomasa nazywana „zrównoważoną”, wycinanie i palenie lasów jako paliwa nie zwiększa ich odporności. Powoduje raczej degradację lasów i wszystkich ich funkcji oraz sprawia, że kraje tracą swoje leśne pochłaniacze dwutlenku węgla. Jest to również główne, nieproporcjonalne źródło zanieczyszczeń drobnymi cząstkami które zabijają przedwcześnie tysiące ludzi rocznie i kosztują UE miliardy.*

Wprowadzenie takich zmian do dyrektywy znacznie ograniczyłoby zużycie biomasy do celów energetycznych w UE, a zastąpienie importowanych paliw kopalnych uległoby spowolnieniu. W związku z tym należy skreślić definicję pierwotnej biomasy drzewnej i proponowane przez Parlament Europejski ograniczenia. Biomasa leśna pochodząca z trzebieży, z drewna okrągłego o małej średnicy, z drzew pozyskanych z lasów dotkniętych pożarami, szkodnikami, chorobami lub uszkodzeniami spowodowanymi czynnikami abiotycznymi oraz biomasa z odpadów i pozostałości pochodzących z leśnictwa i przemysłu leśnego powinna pozostać źródłem kwalifikującym się do realizacji wszystkich celów w zakresie energii odnawialnej, co znalazło odzwierciedlenie w odstępstwach wprowadzonych przez Radę w art. 3 ust. 3.

Sygnatariusze chcą również podkreślić znaczenie podejścia opartego na analizie ryzyka przy minimalizowaniu ryzyka związanego z wykorzystaniem biomasy leśnej pochodzącej z niezrównoważonych źródeł produkcji. Zdecydowanie popieramy podejście ogólne Rady, zgodnie z którym tak zwane „obszary no-go” biomasy leśnej zostały przeniesione zgodnie z podejściem opartym na analizie ryzyka (wiersz 284b i wiersz 286b), a kryteria pozyskiwania są dobrze zorganizowane (wiersz 290 i 292). Sytuacja w lasach każdego państwa członkowskiego jest bardzo zróżnicowana, a zasadniczą częścią podejścia opartego na analizie ryzyka jest to, że państwo członkowskie może stosować przepisy krajowe lub regionalne, a także systemy monitorowania i egzekwowania przy wykazywaniu zgodności z kryteriami zrównoważonego rozwoju.

Komentarz organizacji pozarządowych: *Chociaż spalanie drewna jest obecnie klasyfikowane jako "odnawialne", wycinanie i palenie lasów jako paliwa nie zwiększa ich odporności. Powoduje raczej degradację lasów i wszystkich ich funkcji oraz sprawia, że kraje tracą swoje leśne pochłaniacze dwutlenku węgla. Jest to również główne, nieproporcjonalne źródło zanieczyszczeń drobnymi*

cząstkami które zabijają przedwcześnie tysiące ludzi rocznie i kosztują UE miliardy. - W obecnym systemie nie ma ograniczeń co do ilości drewna, które można spalić, ani co do kwoty, jaką przedsiębiorstwa energetyczne mogą uzyskać w ramach zachęt określonych w RED dotyczących biomasy. Jak polityka, która nie reguluje zachęt do eksploatacji ważnych, ograniczonych zasobów może być określona jako "ostrożna"? Ponadto, żadne z państw członkowskich, które podpisały ten list, nie przedstawiło akceptowalnej oceny biomasy w swoich krajowych planach na rzecz energii i klimatu. Komentarz Komisji (do Polski) stwierdza: "Nie uwzględniono trajektorii zapotrzebowania na bioenergię, ich podziału na ciepło, energię elektryczną i transport, a także w zakresie podaży biomasy (według surowców i pochodzenia), trajektorii dla biomasy leśnej oraz oceny jej źródła i wpływu na pochłanianie CO₂ w sektorze LULUCF."